

Návrh habilitační komise na jmenování docentem

Masarykova univerzita

Fakulta

Filozofická fakulta

Habilitační obor

Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury

Uchazeč

Mgr. Lucie Česálková, Ph.D.

Pracoviště

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity
Ústav filmu a audiovizuální kultury

Habilitační práce

Atomy věčnosti. Český krátký film 30. – 50. let
(Praha: Národní filmový archiv, 2014)

Habilitační komise

Předseda

Prof. PhDr. Jiří Voráč, Ph.D.
Filozofická fakulta Masarykovy univerzity

Členové

Prof. PhDr. Jan Bernard, CSc.
Akademie múzických umění v Praze

Prof. Mgr. Jan Gogola
Janáčkova akademie múzických umění v Brně

Doc. Mgr. Vít Janeček
Akademie múzických umění v Praze

Prof. Václav Macek, CSc.
Vysoká škola múzických umění v Bratislavě

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče

Mgr. Lucie Česálková, Ph.D. (*1983 v Pardubicích) je svými univerzitními studii a svou následující akademickou kariérou spjata s Masarykovou univerzitou a se zdejší filmovědnou katedrou. Její odborná působnost ovšem není omezena hranicemi Brna, nýbrž je pevně vrostlá do národního a mezinárodního kontextu. Lucie Česálková patří ke generaci, která významně napomohla s vývojem našeho oboru vstříc jeho modernizaci a internacionalizaci. A sama se stala průkopnicí v novém bádání o nonfikčním filmu, tedy v oblasti, která byla tradiční historiografií opomíjena.

Již během studií se zaměřila na specifickou problematiku vzdělávací funkce filmu, respektive televize, jak dokládá již název její magisterské práce *Pan učitel televize - Hra vs. disciplína v raném vysílání pro školy Československé televize* (2006) a taktéž název disertační práce *Film před tabulí. Idea školního filmu v prvorepublikovém Československu* (2009), jež byla oceněna a vydána Hlávkovou nadací (2010).

Své odborné zacílení průběžně rozvíjí v badatelské i v pedagogické činnosti, a to v rámci dějin českého nonfikčního a dokumentárního filmu, vědecké kinematografie nebo filmové avantgardy.

Klíčovým výstupem jejího dosavadní bádání je habilitační spis *Atomy věčnosti. Český krátký film 30.-50. let*, knižně vydaný Národním filmových archivem r. 2014, který je prvním pokusem o syntetizující pohled na danou problematiku.

Výsledky své práce pravidelně publikuje v prestižních domácích a zahraničních oborových periodikách (*Illuminace, Film History, The Moving Image, Studies in Eastern European Cinema*) a v kolektivních monografiích (Lars Karl – Pavel Skopal, eds.: *Cinema in Service of the State. Perspectives on Film Culture in the GDR and Czechoslovakia, 1945–1960*. New York – Oxford: Berghahn 2015) a také na mezinárodních konferencích.

Mezinárodní kontakty rozvíjela i během dlouhodobých stáží na prestižních pracovištích v Nizozemsku (Utrecht University u Franka Kesslera) a ve Velké Británii (University College London u Lee Grievesona). Samostatně koordinovala workshop a konferenci společnosti HOMER (History of Moviegoing, Exhibition, and Reception) při konferenci NECS (Network of European Cinema Studies) v Praze r. 2013. K výročí 25 let existence časopisu *Illuminace* uspořádala mezinárodně obsazený přednáškový cyklus *Illuminace odjinud* a za uspořádání přednášek a vystoupení Davida Bordwella v jeho rámci byla oceněna Cenou extase roku za nejvýznamnější počín v oblasti filmu a audiovizuálních médií za rok 2014, udělovanou Českou společností pro filmová studia.

Je členkou NECS (Network of European Cinema Studies), SCMS (Society for Cinema and Media Studies) a členkou výboru České společnosti pro filmová studia.

Byla řešitelkou či spoluřešitelkou osmi grantových projektů, mj. badatelského grantu GAČR (Vznik Krátkého filmu) a rozvojového grantu OPVK POST-DOC (Kinematografie a státní monopol).

Krom toho působí v Národním filmovém archivu jako šéfredaktorka akademického čtvrtletníku *Illuminace* a vede ediční činnost NFA.

Rozsáhlá je také její činnost mimoakademická a popularizační – redakční, editorská, kurátorská: působila jako redaktorka *Literárních novin* a *Cinepuru*, je stále aktivní jako občasná publicistka, pravidelně spolupracuje s filmovými festivaly na přehlídkách domácího, zejména dokumentárního a populárně-vědeckého filmu, je spoluautorkou výstavy „Brněnský devětsil. Multimediální přesahy meziválečné avantgardy“ v Moravské galerii v Brně (2014) a připravila k vydání soubor 4-DVD českých osvětových filmů 50. let pod názvem *Film – náš pomocník* (2015).

Publikace a prezentace úhrnem: 3 odborné knihy, 7 kapitol v odborné knize, 27 původních vědeckých článků v časopisech (7 zahraničních v angličtině), 14 vyžádaných přednášek, 24 mezinárodních konferencí (mj. Německo, Švédsko, Velká Británie, Rakousko, Portugalsko, Polsko, Itálie, USA a Kanada).

Závěr: Vědecká kvalifikace Mgr. Lucie Česákové, Ph.D. **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačního řízení v oboru Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury na Masarykově univerzitě.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Mgr. Lucie Česáková, Ph.D. působí jako odborná asistentka na Ústavu filmu a audiovizuální kultury od r. 2009, tedy bezprostředně od ukončení doktorského studia.

Významně se podílí jak na povinných kurzech (Dějiny české kinematografie po roce 1945, Dějiny českého dokumentárního filmu, Mediální archeologie), tak na rozšiřujících specializovaných kurzech (Počátky filmové cenzury a osvětové koncepty, Film, věda a osvěta, Český film v boji o zkulturnění, Dějiny předvádění filmu v ne-kinovém prostředí, Film – reklama – propaganda, Užitečný film) a na výzkumných a projektových seminářích (dlouhodobý projekt Filmové Brno, Strategie programování ČST, Redakční práce).

Na tomto místě je třeba zvláště zdůraznit a ocenit, že dokáže získat studenty pro své badatelské zaměření a účinně tak propojit výzkum s výukou, což dokládá kolektivní monografie *Film – náš pomocník. Studie o (ne)užitečnosti českého krátkého filmu 50. let* (Masarykova univerzita – Národní filmový archiv, 2015), jež vzešla z diplomových prací studentek oboru pod vedením Lucie Česákové jako školitelky a editorky.

S tím souvisí zásadní podíl Lucie Česákové na systému bakalářských a magisterských seminářů, respektive na vedení závěrečných bakalářských a magisterských prací: 42 bakalářských prací je již úspěšně obhájených a 4 z nich získaly oborová ocenění (Českou společností pro filmová studia, Českou asociací orální historie, Cenou děkana FF MU).

Pravidelně působí jako členka komisí pro státní bakalářské a magisterské zkoušky.

Závěr: Pedagogická způsobilost Mgr. Lucie Česákové, Ph.D. **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačního řízení v oboru Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury na Masarykově univerzitě.

Svou vysokou odbornou kvalifikaci **prokázala** Mgr. Lucie Česáková, Ph.D. rovněž ve své přednášce pro odbornou veřejnost, kterou pod názvem *Nekomerční, neformální, nekinový: Krátký film jako výzva dějinám kinematografie* proslavila v rámci habilitačního řízení 29. června 2016 na Filozofické fakultě Masarykovy university.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Mgr. Lucie Česálková, Ph.D. předložila jako habilitační spis publikovanou knižní monografii *Atomy věčnosti. Český krátký film 30. – 50. let* (Praha: Národní filmový archiv, 2014).

Uvedený habilitační spis posuzovali tři přední odborníci, Doc. Mária Ridzoňová Ferenčuhová, Ph.D. (Filmová a televizní fakulta VŠMU), Doc. Mgr. Vít Janeček (Filmová a televizní fakulta AMU) a Doc. MgA. Martin Štoll, Ph.D. (Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy).

Všichni tři oponenti hodnotili spis kladně jako dílo původní a přínosné a doporučili jej k dalšímu řízení.

Doc. Ridzoňová Ferenčuhová: „Lucie Česálková vo svojej habilitačnej práci dokazuje, že je koncentrovanou badateľkou i talentovanou autorkou. Priniesla do českého, ale i slovenského filmohistorického prostredia cennú publikáciu napísanú tak s erudíciou, ako aj s autorskou invenciou.“

Doc. Janeček: „Lucii Česálkové se podařilo vytvořit fascinující „sloučeninu“, v jejímž světle se nám vynořuje jiný pohled nejen na konstituující se krátký film jako specifický doplněk kinematografie své doby, ale i jako na podhoubí a oporu kinematografie hlavního proudu.“

Doc. Štoll: „Výsledek demontuje vžitá stereotypy o české krátké filmové tvorbě a zároveň v každém z jednotlivých konceptů ukazuje jeho složité propojení nejen se socio-kulturním a politickým milieum každé chvíle, ale též souvislost s vývojem a tradicí.“

Závěr: Úroveň habilitační práce Mgr. Lucie Česálkové, Ph.D. **odpovídá** požadavkům kladeným na uchazeče v rámci habilitačního řízení v oboru Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury na Masarykově univerzitě.

Výsledek tajného hlasování komise

počet členů komise		5
počet členů komise přítomných hlasování		5
počet odevzdaných hlasů		5
z toho	kladných	5
	záporných	0
	neplatných	0

Návrh komise:

Na základě výsledků tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce předkládá komise vědecké radě Filozofické fakulty Masarykovy univerzity návrh **jmenovat** Mgr. Lucii Česálkovou, Ph.D. docentkou v oboru Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury.

V Brně 29. června 2016

Prof. PhDr. Jiří Voráč, Ph.D.

Prof. PhDr. Jan Bernard, CSc.

Prof. Mgr. Jan Gogola

Doc. Mgr. Vít Janeček

Prof. Václav Macek, CSc.